

Hospitalité d'Abraham. Peinture de l'école de Russie du 17e siècle. Musée du Louvre.

Abraham, le patriarche

Archétype de la générosité

La Tora souligne la générosité d'Abraham à l'égard des trois envoyés de Dieu, mais le midrach va amplifier cette générosité à travers divers récits qui mettront en exergue autant son hospitalité que sa foi en Dieu.

Un verset parle d'une plantation d'arbres par Abraham (Gn 21, 33), le midrach y voit un verger accueillant ou une auberge pour les passants.

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת לך לך סימן יב

רשע עושה פעולת שקר וזורע צדקה שכר אמת (משלי י"א) רשע עושה פעולת שקר זה נמרוד הרשע שהיה עושה צלמים ומטעה הבריות שנמשלה עבודת עכו"ם לשקר שנאמר (ירמיה י) נבער כל אדם מדעת הוביש כל צורף מפסל כי שקר נסכו ולא רוח בם, וזורע צדקה שכר אמת זה אברהם שזרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים שנאמר ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם (ברא' כ"א), לאחר שהיה מאכילן ומשקן היו מברכין אותו, ואמר להם לי אתם מברכין ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אוכל ומשקה ונותן בהם רוח, והיו אומרים לו היכן הוא, אמר להם שליט בשמים ובארץ וממית ומחיה מוחץ ורופא, צר את העובר במעי אמו ומוציאו לאויר עולם מגדל צמחים ואילנות מוריד שאול ויעל, כיון שהיו שומעין כך היו שואלין כיצד נברך אותו ומחזיקין לו לטובה, היה אומר להם אמרו ברוך ה' המבורך לעולם ועד ברוך נותן לחם ומזון לכל בשר.

Midrach Tanhouma (Ed. Varsovie) paracha Le'h Lé'ha chapitre 12

"Le méchant fait une œuvre vaine ; mais qui sème la justice récolte une vraie récompense" (Proverbes 11, 18) "Le méchant fait une œuvre vaine" se réfère à Nemrod le méchant, qui fabriquait des images et détournait les créatures vers l'idolâtrie de mensonge, comme il est dit (Jérémie 10, 14) "Tout homme est affolé, incapable de comprendre ; tout orfèvre a honte de son idole, car sa statue de fonte est un mensonge, nul souffle de vie en elle". Mais "qui sème la justice récolte une vraie récompense" se réfère à Abraham qui semait la justice et donnait à manger aux passants comme il est dit (Gn 21) "Il planta un verger [ou une auberge] à Beersheba et y proclama l'Eternel, Dieu éternel". Après leur avoir donné à manger et à boire, les voyageurs le bénissaient. Il leur disait : "Pourquoi me bénir ? Bénissez le maître de maison qui donne nourriture et boisson à toutes les créatures et qui donne le souffle de vie." Ils lui demandaient : "Mais où est-il ?" Et il répondait : " Il domine dans les cieux et sur la terre, il fait mourir et fait revivre, Il blesse et guérit, Il forme l'embryon dans le ventre de sa mère et Il le fait sortir à l'air du monde, il fait pousser les plantes et les arbres, Il fait descendre dans le séjour des morts et il en fait remonter. " Lorsqu'ils entendaient ces propos, ils lui demandaient comment Le bénir pour Lui être reconnaissants. Et Abraham de répondre: " Béni soit l'Eternel à jamais, béni Celui qui donne pain et nourriture à toute chair."

Traduction : Philippe Haddad